

2023-06-07

Miljöpartiets förslag till inriktningspunkter för Eskilstuna kommun 2024

**För en framtid att längta till
i Eskilstuna**

Sammanfattning: Miljöpartiets inriktningspunkter

Miljö och trygghet står i fokus för våra prioriterade områden. Vi vill att Eskilstuna ska vara en kommun där naturen och den biologiska mångfalden skyddas, genom att utveckla och skydda värdefulla naturområden. Vi vill att alla ska ha nära till grönområden. Eskilstuna ska ha en cykelinfrastruktur i världsklass, här ska alla kunna cykla tryggt. Takten ska ökas i elektrifieringen, maten vara hållbart producerad och återbruk ska vara främjas i alla led. För att öka tryggheten i Eskilstuna vill vi prioritera stadsläkning och se att ett nytt Fröslunda IP prioriteras, liksom en etablering av Fryshuset. Vi vill satsa på en trygg skola för alla, en skola som anpassas till barns och ungas behov och på medborgarvärdar, som kan möta invånare i våra bostadsområden, skapa relationer och förtroende. Vi vill se ett stärkt medborgarinflytande i vår kommun.

Eskilstuna har idag ett stort arbete att göra för att komma till rätta med en rad allvarliga samhällsproblem och ett tufft ekonomiskt läge framför sig, samtidigt som behoven är stora inom de kommunala grunduppdragen. Miljöpartiet tar detta på största allvar och detta speglas i våra prioriterade områden.. Det kommer att påverka hur vi planerar för framtiden.

Marielle Lahti och Mohamed Abdukani, gruppledare MP Eskilstuna

Miljöpartiets tio inriktningpunkter

En kommun som skyddar natur och biologisk mångfald

Biologisk mångfald innebär att vi har ett landskap med många olika naturtyper, olika arter och en stor genetisk variation inom arter. För att värna den biologiska mångfalden måste värdefulla naturområden i kommunen skyddas och utvecklas. Ett exempel finns i Borsökna, där det finns ett vackert och värdefullt skogsområde nordväst om Borsökna sjön. Området var tidigare avverkningsanmält av kommunen, de planerna har nu stoppats efter en motion från oss. Vi vill att skogen ges permanent skydd och omfattas av det utredningsområde som redan utsetts för naturreservat i Borsökna. Vi vill även säkerställa att de planer på tio nya naturreservat som föreslås i Grönplan 2030 för Eskilstuna ska bli verklighet, samtidigt som underhållet av befintliga naturreservat och vandringsleder stärks.

Skogsbruket i all skog som kommunen äger, som inte behöver skyddas helt från avverkning pga sina naturvärden, ska bedrivas på ett hållbart sätt. Vi vill se ett hyggesfritt skogsbruk för att minska påverkan på natur- och friluftsvärdena. För att tätortsnära skogar och andra rekreationsområden ska vara lätt tillgängliga för så många som möjligt vill vi se god markskötsel, bl. a genom uppröjning efter gallring och avverkning i anslutning till stigar och vandringsleder.

Eskilstunas grönområden är viktiga för våra invånare, för rekreation, utflykter, motion och utgör en viktig del av Eskilstunas unika värde. Forskning visar att ju mer grönområden vi invånare har i vår omedelbara närhet, desto friskare blir vi. Den stadsnära naturen ger viktiga ekosystemtjänster, hjälper till med att ta upp vatten vid häftiga regn och förbättrar avrinningen så att vi slipper översvämningar och dyra dagvattenlösningar. Träd ger oss bullerdämpning, jämnare temperatur och bättre luftkvalitet. Vi vill arbeta vidare med att förstärka grönska och biologisk mångfald i den byggda miljön, i parker och längs vatten. Vi vill att alla Eskilstunabor ska kunna nå ett grönområde inom 300 meter från den egna bostaden.

Ån är en källa till glädje för många Eskilstunabor, men tyvärr sätter dålig vattenkvalitet stopp för den som vill ta sig ett dopp i de centrala delarna av staden. Idag är det möjligt att bada i såväl Skogstorp och Skjulsta som i Vilsta men där ån rinner genom centrum i Eskilstuna innehåller ytvattnet för höga halter av bakterier. Här finns en vacker lång sträcka som Eskilstunaborna inte kan utnyttja, trots den potential som finns. Huvudproblemet är utsläpp från dagvatten som inte är tillräckligt renat. Miljöpartiet vill förbättra dagvattenhanteringen och bedriva ett aktivt uppströmsarbete i Eskilstunaån för att föroreningar och bakteriehalt ska minska. Tillsammans med andra åtgärder för att minska utsläppen till vatten stärker det också förutsättningarna för att ån ska kunna bli badbar även i centrala Eskilstuna och hela sträckan till Mälaren. En badbar å skulle också minska behovet av färdmedel för något som de flesta av oss behöver under sommaren, svalka.

De fiskar och vattenlevande organismer som är beroende av att kunna vandra upp i ån för att kunna leka och reproducera sig stoppas idag i Eskilstunaån av kraftverksdammar och andra hinder. Vi vill därför återskapa fria vandringsvägar så att bland annat nors, gös och den rödlistade aspen och ålen får en möjlighet att återvända.

En cykelinfrastruktur i världsklass

Vi vill ha ett levande centrum för människor, attraktiva och trivsamma stadsmiljöer för alla i staden och skapa mer plats för människor. Det kan vi göra genom att använda mer av gatuutrymmet åt färdmedel som gång och cykel. En attraktiv stadskärna med människor i rörelse ökar också tryggheten. Förutom en riktad satsning på vinterunderhållet av våra gång- och cykelbanor vill vi bygga snabbcykelvägar för att öka attraktiviteten att välja cykeln istället för bilen. Vi vill också satsa rejält på säkra cykelöverfarter så att föräldrar kan känna sig tryggare med att släppa iväg sina barn på cykel. Vi vill bygga ihop felande länkar och bygga säkra cykelparkeringar med tak runt om i staden och separerade gång- och cykelbanor.

Vi gläds över att vårt förslag om att bygga om lämpliga gator till cykelgator mottagits positivt och att Smedjegatan nu blir först ut att testas som cykelgata. Vi vill se fler lämpliga gator byggas om till cykelgator där trafiken anpassas utifrån cykelns förutsättningar på liknande sätt som gångfartsgator eller gångfartsområden där gångtrafikanten utgör norm. Vi vill också ha fler och bredare cykelbanor, separerade från gångtrafiken, För att fler ska kunna klara sitt vardagspussel utan bil vill vi också se till att det finns en god tillgång till olika typer av mobilitetspooler som kan erbjuda bilar, lådcyklar eller andra typer av fordon för situationer när ens vanliga transportlösningar inte räcker till.

I situationer där gång och cykel inte är ett alternativ fyller kollektivtrafiken en viktig roll. Att resa tillsammans sparar både mycket yta och energi jämfört med om alla åkte i en egen bil. För att fler ska kunna välja bussen vill vi bygga fler busskörfält för att korta restiderna, öka turtätheten och skapa fler linjer. Med separerade busskörfält som gör att bussen slipper fastna i bilköer, kan vi också göra kollektivtrafiken snabbare.

Eskilstuna behöver bygga en laddinfrastruktur som stödjer elektrifieringen av transporter. Självklart ska Eskilstuna kommun ha en fossilfri fordonsflotta och ställa krav på fossilfrihet vid inköp av fordon och arbetsmaskiner samt vid upphandling av tjänster som innefattar fordon/transport, såsom entreprenader, hemtjänst och transporter.

Alla ska känna sig trygga i vårt Eskilstuna

Eskilstuna står inför enorma utmaningar - vi måste kämpa mot gängkriminalitet, segregation och kämpa för att ge varje barn och ungdom möjligheter att lyckas. Eskilstuna kan tyvärr inte räknas som en socialt hållbar kommun. Vi har idag alltför stora skillnader mellan olika grupper av invånare när det gäller trygghet, jämställdhet, jämlikhet och integration. Antalet personer som lever i ekonomiskt utsatta hushåll har ökat i 20 av 30 stadsdelar på tio år och läget är som allvarligast i områden som drabbats hårt av skjutningar. Under förra året var Eskilstuna den kommun som drabbats hårdast av skjutningar i landet. Fram till maj 2023 har det inträffat sex skjutningar under året, varav två dödsskjutningar. Samtidigt dras både skolan och socialtjänsten med enorma utmaningar för att räcka till för barn och unga. Frågan hur vi skapar ett tryggt Eskilstuna, både nu och framåt är viktigare än någonsin.

För de mest allvarliga och akuta problemen, som organiserad brottslighet behövs kraftiga polisiära insatser. Ökad polisenheten i våra bostadsområden är också viktigt och när vi möter barn och unga som redan uppvisar tecken på otrygghet behöver vi kunna fånga upp dem med kraftfulla insatser. Men för att skapa ett tryggt Eskilstuna på lång sikt är det förebyggande arbetet helt avgörande. Tidiga åtgärder kan motverka den negativa utvecklingen vad gäller

barn och ungdomar som lever i socialt utsatta situationer, vilket på sikt kan innebära att färre insatser behövs i form av vård och behandling av våld och missbruk i ett senare skede. De aktörer som möter barn tidigt i livet ska ha kunskap om riskfaktorer och samverka för att tidigt ge familjer stöd. Vi måste också stärka och utvidga samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid och ge sociala insatsgrupper medel att kunna nå unga i en tidigare ålder än idag.

Vi behöver stärka arbetet med att förebygga nyrekryteringen till kriminella miljöer. I Danmark har antalet gängkriminella minskat med en tredjedel på tio år, enligt den danska Rikspolisens lista på individer. Den organiserade brottsligheten har i Danmark bl a mötts med hårda straff och stora polisiära befogenheter. Men forskare pekar på att det snarare är ett metodiskt förebyggande arbete som gett effekten på statistiken. Här kan vi låta oss inspireras av den danska metoden ”de aktive drenge” som innebär ett koncentrerat och långsiktigt riktat förebyggande arbete genom att med kommunal verksamhet och sociala insatser punktmarkera ungdomar i riskzonen för kriminalitet.

I Eskilstuna pågår sedan några år satsningen Trygga Unga, för unga i åldern 13-20 år, något Miljöpartiet stödjer. Dagens läge med ett eskalerande våld, bl a genom skottlossningar, visar dock att det som gjorts hittills är alldeles för lite och att det förebyggande arbetet måste breddas. Därför behövs extra satsningar för inte bara Trygga Unga utan även Trygga barn (0-12) år. Vi vill också arbeta med upprepade hembesök i samarbete med regionen och förskolan och möta familjer frekvent och under mycket längre tid än vad som görs idag.

Miljöpartiet anser att det måste finnas vuxennärvaro där barn och ungdomar vistas, barn och ungas livsvillkor är för viktiga för att lappas och lagas i efterhand. Vi behöver se till att de miljöer där barn vistas är trygga. En meningsfull fritid för våra barn och unga är avgörande för att skapa ett tryggt Eskilstuna - här har idrotten en central brottsförebyggande roll och är ett viktigt verktyg för både integration, demokratisk delaktighet och folkhälsa. Men idag ser vi att ungdomsidrotten är väldigt ojämlig. Mindre än var fjärde barn idrottar i områden där invånarna har svag ekonomi, medan mer än hälften av barnen i välbärgade områden idrottar. Skillnaderna är också väldigt stora mellan tjejer och killar. Vi vill därför se att mer resurser avsätts till den ideella sektorn, till idrotts- och kulturlivet och utforma kommunens föreningsbidrag på ett sätt som uppmuntrar föreningarna att aktivt arbeta med mångfald och jämlikhet. Både för att nå andra grupper än de som vanligen nås av verksamheten och för att verksamheten ska vara öppen och inkluderande för alla människor oavsett vilka vi är och hur vi identifierar oss.

I förebyggande syfte för ökad trygghet och meningsfull fritid under sommaren vill vi också se till att det finns öppna idrottshallar på sommaren, som föreningar kan boka när de vill ordna aktiviteter för unga. Idag håller de flesta skolidrottshallar stängt på sommaren, men vi menar att öppna skolidrottshallar skulle utgöra ett fint komplement till de aktiviteter föreningar kan ordna för ungdomar på sommaren utomhus.

Vi har sedan 2018 drivit frågan om att etablera Fryshuset i Eskilstuna, vi tror även fortsatt på att detta kan vara en viktig pusselbit som kan hjälpa till med att vända den negativa utvecklingen. Fryshuset har en lång och gedigen erfarenhet av att fungera som en mötesplats för ungdomar som annars har nära till att välja en kriminell och osäker inriktning på sitt liv, genom att istället erbjuda öppenhet och aktiviteter och kan fungera som ett bra komplement till kommunala verksamheter.

Undersökningar som bland annat Boverket gjort visar att belysning är viktig både för att skapa trygghet men även för att förhindra brott och olyckor. Vi menar att det är viktigt att

använda belysning som en brottsförebyggande åtgärd i områden där man vet att ungdomar vistas och där kriminella aktiviteter kan ske.

Såväl skolan som förskolan utgör enorma skyddsfaktorer som motverkar riskfaktorer när det gäller ungas kriminalitet. Att stärka elevhälsan och flytta stödet närmare eleverna är väsentligt. Som en del av det våldsförebyggande arbetet vill vi i skolan också se en breddning av metoden Mentors in Violence Prevention (MVP) en metod som vilar på genusteoretisk grund och syftar till att vända den traditionellt passiva åskådaren till en förebyggande aktör. Här vill vi se att ungdomsjouren Fria får fylla en viktig funktion och ges möjlighet att utbilda i MVP.

Socialtjänsten i Eskilstuna dras idag med stora utmaningar och klarar inte alltid av att göra sina barnutredningar i tid. Här behövs bland annat en första linjes socialtjänst för snabbare förhandsbedömningar. Vi vill också se en samverkan mellan skola och socialtjänst genom att föräldragrupper hålls på plats på skolan i samarbete mellan socialtjänsten och skolans elevhälsoteam under fritidshemstid. Barnen kan då vara på fritids när föräldrarna går på kurs genom föräldragrupper, vilket gör det lättare att närvara för föräldrarna. Liknande samverkan finns till exempel i Göteborg där man sett att samverkan mellan skola, socialtjänst och föräldrar gett goda effekter när det gäller att bryta elevers normbrytande beteende i ett tidigt skede.

En viktig insats som vi vill införa i våra utsatta områden för att skapa trygghet och tillgänglighet, är medborgarvärdar, ett koncept som finns i till exempel Stockholm. Det handlar om att anställa personer som vill göra skillnad för Eskilstunaborna och bedriva uppsökande verksamhet genom att befinna sig i och bidra med vuxennärvaro i bostadsområden. Uppgiften är att möta invånare i offentliga miljöer, bostadsområdena med syftet att skapa relationer, kontakter och förtroende. Medborgarvärdarna ska också agera som en länk mellan lokalsamhället och övriga funktioner inom kommunen. De mötesplatser som idag finns i Fröslunda, Nyfors, Skiftinge och Årby fyller en otroligt viktig funktion för den sociala hållbarheten i Eskilstuna och behöver långsiktig finansiering medel för att få kontinuitet över lång tid.

På lång sikt vill vi också se stadsdelskontor i samtliga stadsdelar, med start i de utsatta områdena, för en långsiktig och trygg miljö och god samhällsservice. I stadsdelskontoren ska det finnas möjlighet att lämna förslag och tycka till i frågor som är viktiga för medborgare. Vi menar också att politiker och beslutsfattare behöver skapa möjligheter till bättre dialog med medborgarna, särskilt dem som bor i utsatta områden, vi ser att det skulle finnas goda möjligheter till regelbunden kontakt och dialog mellan beslutsfattare och invånare i anslutning till stadsdelskontor.

Samhället vinner också när en kriminell person byter livsstil. Vi ska erbjuda stöd och skydd till den som vill lämna en kriminell livsstil – avhopparverksamheten ska stärkas genom att bredda målgruppen och vi behöver ytterligare samverkan med och stöd till civilsamhället som finns inom detta område. Narkotika är en drivmotor bakom mycket kriminalitet. Av omsorg om både de människor som direkt drabbas av narkotikans skadeverkningar och de som indirekt drabbas av den kriminalitet som drogerna göder krävs därför ett aktivt narkotikaförebyggande arbete, i kombination med stöd till människor för att ta sig ur ett missbruk. Vi vill göra det lätt för människor som vill lämna ett missbruk att få hjälp utifrån sina behov, bland annat genom öppet intag till behandlingshem.

En trygg förskola och skola för alla

Alla barn i förskolan ska känna att de vuxna på förskolan har tid för dem. Ingen personal ska känna att de inte har tid eller förutsättningar att göra ett bra jobb och kunna finnas till för barnen. På grund av minskade barngrupper i förskolan varslas nu en stor andel av personalen. Verksamheten dras också fortsatt med stora problem med sjukskrivningar. Vi vill tillföra kraftiga tillskott och satsa på stödjande personal som sköter icke pedagogiska uppgifter, som ett sätt att komma åt utmaningar.

Forskning visar att genomgången grundskola är den enskilt viktigaste faktorn när det gäller socioekonomisk situation och mående längre fram i livet. Det är därmed ett oroande samhällsproblem att många barn, till exempel de med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och barn med medicinska funktionsnedsättningar som svår astma och allergi inte får rätta förutsättningar för att kunna tillgodogöra sig utbildningen och klara skolan. Barns behov ska alltid stå i centrum och barnet ska få det stöd som det behöver.

Vi vill se ett fokusskifte där perspektivet byts från att verksamheten ska anpassas till barn med särskilda behov till att bygga skolor och miljöer som fungerar för alla och som därmed gör anpassningarna onödiga. Genom att bygga och utforma skolor enligt principen om universell utformning vill vi skapa möjligheter för fler elever att nå skolans mål. Det handlar om att redan från början skapa lösningar som fungerar för så många som möjligt. För att både elever och lärare ska få en rimlig möjlighet att lyckas behöver vi också en skolmiljö som präglas av tillgängliga lärmiljöer, klasser med varierande storlekar och särskilda undervisningsgrupper. En ny resursfördelningsmodell håller på att tas fram i skolan, här menar vi att det är avgörande att det säkerställs att alla barn som har behov av stöd får det. Vi vill också att så mycket som möjligt av skolpengen går till kärnverksamheten.

För att elever med omfattande frånvaro från skolan samt elever med andra utmaningar ska få rätt stöd i tid behöver elevhälsan stärkas och få en tydligare roll. Vi måste vidare skapa goda möjligheter för alla instanser som möter barn med omfattande frånvaroproblematik, samt vårdnadshavare, att samverka. Det är när alla får bidra med sin specifika kompetens för att hjälpa barnet som resultatet kan bli som bäst.

De som har god kännedom om de utmaningar som skolan kämpar med idag behöver i högre grad få komma till tals. Vi vill därför tillsätta en skolkommision som ska ha fritt mandat att komma med förslag gällande allt som rör skolorna och förskolorna. Vi ser gärna att lärarprofessionen, Förskoleupproret, polisen, representanter från akademien och socialtjänsten ingår i kommissionen med uppgift att arbeta för att samverka för en bättre skola i Eskilstuna tillsammans med politiker i socialnämnderna. Det finns inget sådant forum i Eskilstuna idag och vi menar att det behövs.

En förutsättning för att nyanlända barn och ungdomar ska lära sig det nya språket, som i sig är en premis för att inhämta ny kunskap, är att de får kvalitativ modersmålsundervisning. Studier visar att modersmålet har stor betydelse också för all annan inläring. För att stimulera språkinläring och språkförståelse vill vi också införa Takk (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation) i våra förskolor och skolor. Takk används tillsammans med tal och ökar förståelse för talspråket. Behov finns bland annat bland elever med svenska som andra språk och när elever har försenad språkutveckling, men vi menar att alla vinner på att kunna kommunicera brett med människor omkring dem. Goda exempel där Takk tillämpas finns bland annat i förskoleverksamheter i Göteborg.

Det är viktigt att behålla och värna landsbygden inte minst vad gäller skolverksamheten. Landsbygdens skolor måste därför få rimliga förutsättningar att dels finnas kvar men även att utvecklas över tid. MP Eskilstuna föreslår därför att landsbygdstödet kvarstår.

Naturskolan bedriver en mycket viktig verksamhet i Eskilstuna kommun sedan dryga 30 år, en verksamhet som riktar sig till skolan och skolbarn och är mycket uppskattad och efterfrågad. Men idag har Naturskolan bara knappt tre heltidsanställda och därmed inte tillräckligt med resurser för att möta upp de behov som finns. Miljöpartiet menar att verksamheter som stimulerar till rörelse och utomhusvistelse bör främjas och vill tillsätta tillräckligt med resurser så att de behov som finns av Naturskolans verksamhet kan tillgodoses. Vi vill också tillämpa utomhuspedagogik i större utsträckning som en del av undervisningsverktygen för förskole- och grundskoleverksamheten. Forskning visar att barn som har tillgång till omväxlande utomhusmiljö är friskare, har färre sjukdagar, får bättre motorik, förbättrar sin kognitiva förmåga och är mindre stressade.

Det är välkänt att många barn rör sig för lite, och i ett antal studier ses en sjunkande trend där barn och unga rör sig mindre i dag än för 15–20 år sedan. Mer fysisk aktivitet skulle inte bara förbättra elevernas långsiktiga hälsa utan också deras förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen. Barns och ungas utemiljöer behöver därför utformas så att de uppmuntrar till rörelse, t ex genom inbjudande skolgårdar och säkra skolvägar som gör det tryggt att gå eller cykla till skolan.

När det gäller kommunens kolloverksamhet där ansökningsprocessen idag sker via skolan, har det nyligen fattats ett beslut om att justera i antagningsprocessen och låta ansökningarna gå direkt till socialförvaltningen. Motiveringen är att få en tydligare bild över barnens förutsättningar. Vi menar dock att skolan, som är en neutral plats för barnen och som når långt fler barn än vad socialtjänsten gör, är den rätta platsen att hantera ansökningsprocesserna för kolloverksamhet. Vi vill att ansökningsprocessen till kollo fortsatt ska ske via skolan.

Eskilstuna - en jämställd och jämlik kommun

Vi vill att Eskilstuna ska vara en kommun som arbetar mot förtryckande normer och orättvisor som baseras på funktionalitet, klass, religion/tro, könsidentitet/könsuttryck, ålder, etnicitet, kön och sexualitet. Vi vill skapa ett jämställt samhälle där inflytande och möjligheter inte avgörs av bl a etnicitet, sexualitet, funktionsförmåga och ålder. Vi vill också synliggöra att människors förutsättningar påverkas av fler faktorer än kön, vilket till exempel innebär att alla i grupperna kvinnor respektive män inte har samma livserfarenheter eller levnadsvillkor. Det är också viktigt att se att vare sig gruppen kvinnor eller gruppen män är enhetlig och att det finns personer som inte definierar sig inom dessa kön.

Vi är övertygade om att olikheter stärker och att mångfald, jämlikhet och jämställdhet är grunden för ett rättvist samhälle. Eskilstuna ska vara en solidarisk, utåtriktad och välkomnande kommun. En vidsynt kommun där alla människor behandlas likvärdigt. Vi ser med oro på den växande rörelse som idag motarbetar jämställdhet och HBTQIA+-rättigheter. Feministisk och normkritisk politik och handling behövs för att bemöta detta, hålla i och stärka de mänskliga rättigheterna. I vårt Eskilstuna – den stolta Fristaden – ska alla känna sig just det – fria och stolta.

Vi vill att kommunens medarbetare ges de verktyg de behöver för att kunna möta kommuninvånarna utan fördomar och diskriminering. Vi vill också tillåta positiv

särbehandling så att det vid lika meriter ges företräde för personer med en bakgrund som är underrepresenterade på arbetsplatsen. Kommunen ska också, där det är lämpligt tillämpa användning av anonymiserade arbetsansökningar för att minska risker för diskriminering. Vi vill att all kommunanställd personal ska ha en säkerställd kompetens inom HBTQIA+ och att personer med funktionshinder och funktionsnedsättning ges möjlighet att delta i samhället på lika villkor.

Vi behöver fler trygga mötesplatser som fritidsgården Equal där ungdomar oavsett identifikation kan finna en frizon och en meningsfull fritid.

Våld i nära relationer ska upphöra. Då krävs ett större fokus på att förövaren ska ta sitt ansvar för förändring. Här har STOPP-teamet, som riktar sig mot männen för att bryta deras våldsspiral, en viktig roll. Samtidigt är arbetet för att stötta de våldsutsatta helt avgörande för dem som drabbas. Vi vill också att kommunen tillgodoser att personer som är utsatta för våld i nära relationer får tillgång till lägenheter efter behov och ha villkorade boenden för män.

Medarbetare i kommunen som kan komma i kontakt med hedersrelaterat våld och förtryck ska också få kunskap som krävs för att kunna upptäcka och motverka detta. Vidare vill vi att kommunen ger ett långsiktigt stöd till kvinno- och ungdomsjourer och verksamhet som möjliggör för män att ändra ett våldsbeteende.

Behovet av att fortsätta det systematiska jämställdhetsarbetet i kommunen är stort, visar granskningar. Vi vill att kommunens verksamheter synliggör vilka konsekvenser olika förslag får för olika grupper av människor och följer upp hur resurser fördelas utifrån exempelvis kön. Vi vill att kommunen genomför en jämställdhetsanalys av sin budget, att samtliga verksamhetsområden ska ha en budget med genusperspektiv och att politiska beslut ska genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv och ha en uttalat feministisk hållning.

För att arbetslivet ska bli mer jämställt krävs inte bara lika lön för lika arbete – något som borde vara självklart – utan också att vi motverkar både den könsegregerade arbetsmarknaden och dess konsekvenser. Kvinnodominerade yrken tenderar att vara lägre betalda och i större utsträckning bestå av deltidstjänster, samtidigt som fler kvinnor än män blir sjukskrivna. En satsning på bättre arbetsvillkor och arbetsmiljö i vård och omsorg är därför i högsta grad en satsning på ett mer jämställt arbetsliv. Vi vill att arbetstidsförkortning med bibehållen lön införs på försök för medarbetare i krävande människonära yrken, som förskola, vård och omsorg.

Gröna arbeten och företag

Vi behöver ställa om ett hållbart energisystem. Eskilstuna har goda förutsättningar för att bli en spjutspets i omställningen, här finns nämligen såväl Energy evolution center, ett universitet, ett kommunalt energibolag, och två myndigheter med energi i fokus. Vi vill driva på för en grön omställning som skapar innovation, gå före och visa hur energi kan användas smartare, satsa på förnybar energi, gröna tekniker och driva på elektrifieringen. Det kommer i sin tur skapa både nya jobb och företag. Det här vill vi ta vara på och skapa Sveriges energihuvudstad - i Eskilstuna! Vi vill satsa på en grön företagsinkubator och stärka samarbetet mellan universitetet, näringslivet och kommunen.

Den gröna omställningen kräver delvis nya kompetenser än dagens och då är det viktigt att erbjuda utbildningar som kan möta dessa behov. Vi vill inrikta kommunens näringslivsfrämjande arbete på socialt och ekologiskt hållbara företagsidéer och se till att arbetet når också andra grupper än de som traditionellt gynnas.

Att fler människor får möjlighet att komma i arbete är grundläggande. Vi är övertygade om att både samhället och den enskilde förlorar på att människor som har förmåga att försörja sig själv inte lyckas få ett arbete. Egen försörjning bidrar däremot till trygghet och en känsla av sammanhang för individen och därmed en vinst för hela samhället. Vi menar att till exempel yrkesutbildningar är särskilt viktiga att satsa på eftersom dessa i stor utsträckning leder till arbete efter genomförd utbildning. Ingen i Eskilstuna ska mötas av diskriminering, utan känna sig välkommen att bidra i samhället. Särskilda insatser behövs för att underlätta utrikesfödda kvinnors etablering. Oavsett var vi kommer ifrån tar kvinnor i allmänhet ett större ansvar än män för hem och eventuella barn. Detta får konsekvenser för kvinnors deltagande i etableringsinsatser, inträde på arbetsmarknaden samt ekonomi. Vi vill gynna nyanlända kvinnors arbetsmarknadsdeltagande och samtidigt underlätta för kvinnor att under föräldraledigheten kunna delta i olika aktiviteter, som till exempel underlättar språkinläring och kontaktskapande. Vi vill satsa särskilt på utrikesfödda kvinnors etablering bland annat genom mentorskapsprogram, ökad inskrivning på förskolor och fler öppna förskolor med språkstöd och barnomsorg på obekvämt arbetstid.

Kommunen måste ge goda förutsättningar för den som vill starta och driva ett företag och företagande behöver ses som en lika självklar möjlighet som anställning. Vi vill stötta småföretagens möjligheter att växa, både i stad och på landsbygd. Eskilstuna ska vara en stad som främjar näringslivet, gynnar företag och som förenklar för människor att starta eget företag. I kontakt med kommunen är det mycket viktigt med god service och spetskompetens för att förenkla handläggning. Eskilstuna kommun ska vara i topp som företagarkommun,

Miljöpartiet vill att fler enkla jobb, som inte kräver gymnasial eller eftergymnasial utbildning, erbjuds inom den kommunala verksamheten. Det handlar inte om att tränga undan utan om att avlasta befintlig personal i enklare arbetsuppgifter, något som kan ge fler människor en chans att komma i arbete.

Grön samhällsplanering

Vi vill se ett Eskilstuna med frisk luft och lummiga gator och torg. Vi vill se en stad där invånarna har nära till skolor, jobb och service. Vi vill att Eskilstuna ska vara en kommun där det är tryggt och lätt att ta sig fram, där det finns inbjudande miljöer och samlingsplatser för äldre och där vardagen går att få ihop på ett hållbart sätt. Vi vill att det ska vara lika självklart att odla i parker i Eskilstuna som att promenera. Vi vill se en strategi och vision för stadsodling på allmän plats. Strategin behöver utreda förutsättningarna för Eskilstunabor att odla i stadens offentliga parker.

Spontanidrottsplatser är viktiga och bra komplement till befintliga grönytor i kommunen. Undersökningar visar att de spontanidrottsplatser som byggs idag, så som skejt- och parkourparker används till största delen av killar. Vi vet att många, framförallt unga tjejer, gillar att dansa men att kurser är dyra och att det idag finns få offentliga platser för dans. Därför menar vi att det är viktigt att resurser läggs på platser där alla, även tjejerna, får utrymme att utöva fritidsintressen – som dans. Vi vill att kommunen tar fram förslag på platser där en dansbana skulle kunna anläggas i Eskilstuna. Det finns ett antal platser som skulle kunna vara aktuella, en av dem är stadsparken.

För oss i MP Eskilstuna är naturliga mötesplatser en väldigt viktig fråga, Naturliga, offentliga mötesplatser behövs där människor träffas och formar gemenskap och är avgörande för den sociala hållbarheten. Vi menar att det är angeläget att den skatepark som sedan länge planeras i Årby, och som också är tänkt att fungera som en mötesplats, inte försenas ytterligare utan prioriteras under kommande år.

Stadsläkningsprojekt, förtätning och hög standard på gång- och cykelvägar är viktiga delar i att bygga ett attraktivt Eskilstuna. Här vill vi se att de planer som finns på att utveckla trygga och attraktiva stadsmiljöer i Fröslunda, Råbergstorp och Lagersberg, men även Årby, Skiftinge och Skogsängen genomförs. Vi vill också att den nya placeringen av Fröslunda IP som kommunens inriktningsbeslut för utvecklingen av området fastställer prioriteras redan under 2024.

Argumenten för att den planerade investeringen i Fröslunda (och Råbergstorp och Lagersberg) inklusive ett moderniserat Fröslunda IP blir av är självklara, vi vet alla att Fröslunda är ett utsatt område, där en fungerande idrottsplats fyller en enormt viktig roll för att hålla ungdomar borta från kriminalitet, skapa vettiga sysselsättningar och en väg in i samhället. Matcherna drar ofta också mycket folk, vilket är ett viktigt inslag i lokalsamhället i Fröslunda. Idrottsplatsen samt verksamheterna runt den bildar också ett viktigt nav för alla Fröslundabor.

Vi vill vidare minska bostadssegregationen genom att bygga bort barriärer mellan stadsdelarna i Torshälla. Gamla tomma lokaler behöver rustas upp och omvandlas till levande fastigheter. Eklunda industriområde är centralt och viktigt för flera av stadens företagare, men området är i behov av försköning, modernisering och hållbarhetsanpassningar.

Vi ser stor potential för kreativa näringar och utvecklad turism i Torshälla. Kulturlivet skapar arbete, ger välbefinnande och gör Torshälla till en mer attraktiv plats. Vi vill se att möjligheterna att öppna Torshälla kanal för båttrafik genom en aktiv slussverksamhet, öppningsbara broar och en gästbrygga i kanalen prioriteras i syfte att gynna båtliv och turism.

Enligt planerna för förtätning i Torshälla ska det byggas bostadshus och boenden för äldre, längs med Eskilstunavägen och Holmenleden i anslutning till Holmberget. Även bostäder vid Brogatan i parken planeras, något som upprört Torshällabor som önskar att Holmberget ska få förbli ett orört grönområde. MP Eskilstuna vill att Torshällabornas motstånd att bygga bostäder på den yta som upprör, ska höras och att tillgången till å-rummet och grönytor vid Eskilstunavägen och parken vid Brogatan i Torshälla inte ska försämrats.

Vi vill också se en utredning som siktar mot återinrättande av en egen förvaltning för Torshälla i någon form.

När det gäller våra äldre vill MP Eskilstuna också se mer fokus och tydligare krav kring stadsplanering. Det finns en önskan bland äldre som klarar sig med eget boende, om fler samlingsplatser i våra parker. Idag finns många lekparker för barn vid våra grönområden, men få platser som bjuder in till möten för äldre. Till exempel saknas boulebänor och möjligheter att spela schack. Pandemin har gjort det mer naturligt att samlas ute, det finns ett behov av mer genomtänkta platser för alla åldrar och inte bara enskilda bänkar utmed ån.

Återbruk för ett hållbart Eskilstuna

Jordens resurser är ändliga och i ett hållbart samhälle behöver vi använda resurser effektivt och sparsamt. Ett sätt att göra detta är återbruk. Miljöpartiet tog initiativet till att bilda ReTuna, världens första återbruksgalleria. Nu vill vi att ReTunas arbete stärks, blir mer tillgängligt och utvidgas. För att Retuna ska bli mer tillgängligt för alla som inte kör bil, vill vi att verksamheten ska kunna erbjuda hämtning och lämning av skrymmande varor och reparation av produkter, där andra aktörer i stan inte erbjuder detta. För att möta det ökade intresset för återbruk och skapa ett levande centrum vill vi se en expansion av Retuna till centrala Eskilstuna. Vi vill också utveckla så kallade ”Maker space”, för allmänheten inom ramen för

ReTunas verksamhet och skapa utrymmen som möjliggör för allmänheten att återbruka, reparera och dela på verktyg. I samarbete med ReTuna vill vi även utveckla verksamheten Eco Friends som syftar till att inspirera och utbilda skolelever inom återvinning, vatten och energi.

I Eskilstuna saknas fortfarande en plats att lämna material som använts vid byggnation, trots att intresset för att bygga och renovera är stort idag. Vi vill därför skapa en organiserad verksamhet som kan ta emot byggvaror och sälja dem vidare. För att ge fler möjligheten att dela på resurser vill vi också att Kommunfastigheter arbetar fokuserat med cirkulära lösningar vid renoveringar och nybyggnation, inte bara vad gäller den egna materialanvändningen utan också genom att skapa gemensamma utrymmen i bostadsområdena som möjliggör för hyresgäster att reparera och återbruka samt dela på t ex verktyg.

Hälsosam och hållbart producerad mat

Vi ser god och näringsrik mat som ett livsvillkor för ett gott liv, för en framgångsrik skola, kvalitativ äldreomsorg och god vård. Vi anser också att Eskilstuna kommun har ett ansvar för att maten som serveras är både hälsosam och hållbart producerad. Den mest verkningsfulla åtgärden för mer hållbar mat är dock att minska köttkonsumtionen. Så mycket som 75 procent av utsläppen av växthusgaser från maten som konsumeras i Sverige kommer från kött- och mejeriprodukter. Dagens djurhållning utgör också ett etiskt problem, där djur i varierande grad utsätts för lidande - även om det kan skilja mellan olika länder och olika djurhållningssystem. Animaliska livsmedel kräver dessutom mycket resurser – grovt sett tiofaldigt mer energi, vatten och mark än vegetabiliska livsmedel. Att äta mer växtbaserat gör det därför möjligt att mätta fler människor på ett hållbart sätt. Här är det viktigt att kommunen föregår med gott exempel, vi vill därför att kommunen ska börja erbjuda vegetarisk eller veganska måltider vid alla tillfällen där kommunen bjuder på mat, såväl vid interna som externa möten.

Livsmedelsupphandlingen ska organiseras så att mindre lokala aktörer kan delta. För att maten ska hålla en hög kvalitet ska den tillagas så nära matgästerna som möjligt. Vi vill vidare att all upphandling av mat i kommunen ska ske med hållbarhetskrav, så att maten som köps in i möjligaste mån är säsonganpassad, ekologisk, närproducerad, klimatsmart, växtbaserad och producerad med högsta möjliga djurskydds krav, minst motsvarande svensk lagstiftning. Eskilstuna har tidigare varit en KRAV-certifierad kommun, men avslutade sin KRAV-certifiering runt 2019, detta trots att certifieringen var uppskattad av kostpersonal som såg mervärden i att vara certifierad. Vi vill att KRAV-märkt ska vara styrande princip i riktlinje för måltider inom kommunen och att Eskilstuna återigen blir en KRAV-certifierad kommun. KRAV-märkt mat är den mest hållbara, den är ekologiskt producerad, utan naturfrämmande kemiska bekämpningsmedel och utan konstgödsel. Dessutom bidrar KRAV-märkt mat till biologisk mångfald, minskad klimatpåverkan, god djurvälstånd, skydd för miljö och hälsa, samt bättre arbetsvillkor för anställda.

Vi vill också se att kommunen återupptar sin medverkan i den lokala styrgruppen för Fairtrade. Kommunfullmäktige beslutade 2008 att Eskilstuna kommun skulle ansluta sig till Fairtrade City, en märkning som garanterar att varor produceras under villkor som uppfyller etiska och sociala krav för odlare och anställda. Men nyligen meddelades att kommunens medverkan i den lokala styrgruppen för Fairtrade pausats. Ett felaktigt beslut menar vi, om man menar allvar med ambitionerna att bidra till en hållbar konsumtion.

Eskilstuna - en demokratisk kommun med medborgarinflytande

I Eskilstuna ska du som medborgare kunna påverka och tycka till om verksamheterna i kommunerna - även mellan valen. I tider när samhället ställs inför stor påfrestning visar sig också hur sårbar en demokrati kan vara och hur viktigt det är att säkerställa att den fungerar oavsett.

Vi vill förändra maktstrukturer som hindrar insyn och medverkan. Om förutsättningarna för att utöva insyn och delta i beslut ska möjliggöras i Eskilstuna krävs en medveten satsning på detta. Tillgång till information är central för att möjliggöra insyn och påverkan. Beslutande organ i kommunen bör därför sträva efter att information inför politiska beslut i möjligaste mån tillgängliggörs.

MP Eskilstuna, är och har varit mycket kritiska till att medborgarförslagen tagits bort och inte ersatts med något motsvarande ännu. För att åstadkomma en levande politisk debatt bör, där det är lämpligt, Eskilstunabornas möjlighet att lyssna på sammanträden och lämna egna förslag till politiska församlingar stärkas. Vi vill därför se till att Eskilstuna kommun inför allmänhetens frågestund i både kommunfullmäktige och i kommunens nämnder. Vidare bör Eskilstunabor få möjlighet att skicka in en fråga till kommunfullmäktige via kommunstyrelsens epost t ex och få dem besvarade under kommunfullmäktige.

Det är viktigt för oss att Eskilstunabor ska kunna vara delaktiga och påverka beslut som fattas i kommunen och som de berörs av. Det är särskilt viktigt för ungdomar. Vi vill därför att det skapas ett ungdomsforum samt att alla stadsdelar ska ha ett forum för dialog. Att satsa på barnen inför politiska beslut är en investering för framtiden. Eskilstuna bör vara en föregångare i detta arbete och stå upp för barns rättigheter genom att göra barnkonsekvensanalyser av de politiska beslut som fattas i Eskilstuna kommun.